

KOGERKERKGEMEENTE

Zondag 22 januari 2023

Dienst van Schrift en Tafel

In deze kerkdienst viert ds. Martin Röhling dat hij vijftig jaar geleden in het ambt van predikant werd bevestigd

Welkom (*ouderling*)

Stilte

Drempelgebed (*ouderling*)

Aanvangslied: 'Uit uw hemel zonder grenzen', lied 527, couplet 1 en 2

Bemoediging (*ouderling*)

Aanvangslied: 'Uit uw hemel zonder grenzen', lied 527, couplet 3, 4 en 5

Kyrië en Gloria (*Hanna, lessenaar*) (*gezongen*): 'Om de mensen en de dieren', lied 299 j

Laten wij bidden.

Wij roepen de Eeuwige aan om de nood van de wereld en loven zijn naam omdat zijn toekomst al begonnen is.

Inleiding op de lezingen en gebed (*Martin*)

Uit de Bijbel: Jesaja 55:1-3 (*Hennie leest, lessenaar*)

Zingen: 'Uit uw verborgenheid', lied 500, couplet 1, 2 en 4

Uit de Bijbel: Matteüs 5:1-12 (*Martin leest lessenaar*)

Acclamatie na de lezingen: lied 339 a

Overweging

Voor ik begin met mijn overweging een kleine bekentenis.
In een van de boeken van Karel Eykman met de titel
'Waar het om gaat, 7 x 7 Bijbelse Gedichten',
vond ik een bijzondere en wat mij betreft prachtige hertaling van de
zaligsprekingen.
In mijn overweging heb ik wat van zijn woorden geleend.

Net als vijftig jaar geleden zijn we de afgelopen Advent begonnen aan
een Matteüs jaar.
En, net als vijftig jaar geleden, klinkt vandaag het begin van de bergrede.
Wonderlijk en verassend dat dit zo precies samenvalt met de zondag
waarop we stil staan bij de bevestiging in het ambt van Martin,
en de intrede in zijn eerste gemeente.

Drie hoofdstukken lang zet Matteüs een hele verzameling wijze woorden
van Jezus bij elkaar.
Levenslessen die mensen van generatie op generatie hebben
doorgegeven.
Er zijn teksten bij die dagelijks klinken.
Zo zingen veel kloosters elke dag de zaligsprekingen, de naam die is
gegeven aan de tekst van vandaag.
Ook leert Jezus zijn leerlingen het 'Onze Vader' vanaf de berg.
Behalve deze poëtische teksten krijgen we drie hoofdstukken lang hele
praktische lessen mee om ons leven in zijn spoor te bewandelen.
Maar om te beginnen dus die woorden die we lazen, woorden als een
gedicht of een lied.
Ze troosten, bemoedigen, voeden ons met hoop,
zaaien nieuwe dromen in ons hart.

Eigenlijk zou je de bergrede een omgekeerde troonrede kunnen
noemen.
Niet de regering, niet zij die aan de macht zijn,
spreken over de samenleving, over ons,
maar in wat Jezus zegt komen de mensen aan het woord over wiens
hoofden meestal wordt heen gepraat.
Hij noemt de nederigen, de treurende, de zachtmoedigen.
Mensen die het niet redden, die het onderspit delven.
Over hen laat Jezus het licht van de Eeuwige schijnen.
En hij spreekt niet *over* hen, maar vanuit hen.
Hij is als een van hen.

In het laatste hoofdstuk van de bergrede vat Jezus deze radicale levenshouding, waar Hij naar leeft, samen in woorden die niet nieuw zijn. We kennen ze al uit de Tora en de Profeten. Alles waar het in de Bijbel om gaat is er in samengebond:

‘Behandel de ander zoals je zelf behandeld wilt worden, want - en dat is de kwintessens - hij of zij is als jou.’
Je kunt nog zo verschillen: die ander, hij of zij, is als jou.
Durf daar maar eens aan te denken, aan te beginnen.
Er zijn zo onoverkomelijk veel verschillen in onze wereld tussen mensen.
We leven allemaal in een bepaalde bubble.
We hebben allemaal onze eigen leefwereld van jongs af aan.
Onze eigen geschiedenis, die maakt wie we zijn.
En daar is ook helemaal niks mis mee.
Maar die eenvoudige woorden van Jezus,
‘hij of zij is als jou’,
zijn wel zo radicaal dat het van de wereld een heel andere plek zou maken als wij ze in praktijk zouden brengen,
zelfs al is het maar een fractie.

Behalve een omgekeerde troonrede horen we ook omgekeerde gelukwensen.
Want gericht aan mensen die op het eerste gezicht nou niet bepaald gelukkig lijken.
Waarom zou Jezus hen gelukkig prijzen?
Omdat het mensen zijn in wie Jezus zichzelf herkent.
Geluk gewenst betekent hier: ik zie jou, ik ben bij jou, ik ben als jij
En geluk gewenst betekent hier ook: het gaat anders worden,
zeker weten, daarom zeg ik tegen jou: alvast gefeliciteerd!

Jij weerspiegelt mijn gelaat, zegt Jezus, als je nederig van hart bent, klein gehouden, uitgebuit en met lege handen staat.
Jij zal nog van je laten horen. Ja zeker, alvast gefeliciteerd.

Jij weerspiegelt mijn gelaat als je treurt,
en onnoemelijk verdrietig bent om wie of wat je hebt verloren.
In jouw eigen leven, of om dat wat anderen wordt aangedaan.
Jij vindt troost in wat gaat komen. Zeker weten, alvast gefeliciteerd.

Jij weerspiegelt mijn gelaat door jouw zachtmoedigheid.
Jij die niet mee kunt komen in deze veel te haastige wereld.
Jij, die je in de ogen van hen die naar jou kijken,
steeds zo breekbaar en anders voelt.
Jij verdient een plek op aarde. Dus hou vol, alvast gefeliciteerd.

Jij weerspiegelt mijn gelaat als je lijdt onder onrecht dat jou of anderen
wordt aangedaan.
Jij, die je eigen honger en dorst vergeet en hunkert naar recht,
naar voedsel voor iedereen.
De tijd komt waarin jij, en waarin alles waarnaar jij verlangt,
tot zijn recht komt. Let op mijn woorden, alvast gefeliciteerd.

Zo dichtbij mensen, bij ons, is Jezus. Zo begaan met ons.
Wij weerspiegelen zijn gelaat juist als het leven ons bij de kladden grijpt.
Als we het niet redden, als we uitvallen, als we er niet tegenop kunnen.
Hij is erbij.
Al deze mensen zet Jezus in zijn gelukwensen bovenaan.

In het tweede deel van zijn gelukwensen noemt hij mensen die hem op
een andere manier weerspiegelen.
Mensen die, net als de profeten, in moeilijkheden komen omdat ze
opkomen voor de armen en de zwakken.

Om te beginnen de barmhartigen.
Als jij wordt bewogen door mededogen om mensen en dieren,
om alle schepselen in nood,
als jij ze ziet staan, staan ze niet meer alleen.
God staat jou bij en dat zal je weten.
Goed zo, alvast gefeliciteerd.

Dan volgen de zuiveren van hart.
Mensen die zich bezighouden met wat er echt toe doet in het leven,
met een onverdeeld hart en een zuivere blik.
Geen mens houdt jou af van de weg die je koos, zegt Jezus.
Wat God voor ogen heeft zal jij zelf zien.
Bravo, alvast gefeliciteerd.

Daarna noemt hij de vreedestichters.
Mensen die proberen heel te maken wat stuk is,
van hen hangt de toekomst af.
Jij laat niet alles over je kant gaan, alleen om de lieve vrede, zegt Jezus.
Jij zal strijden tot alle haat vernietigd is.
Zo zal het gaan.
Dus ga in vrede, alvast gefeliciteerd.

Tenslotte jullie, jullie allemaal bedoel ik,
zegt Jezus tegen zijn leerlingen op de berg.
Jullie krijgen het hard te verduren.
Jullie krijgen het voor je kiezen
als je op wilt komen voor de mensen om je heen.
Geloof me, jullie tijd zal komen,
de gouden tijden van vrijheid en recht
niet hoog in de hemel
maar hier op de begane grond van de aarde.
Van harte gefeliciteerd.

Al deze mensen, al deze gelukkigen, brengen zichzelf in,
in Gods geschiedenis.
Door wie ze zijn.
Hoe verborgen en soms vergeten ook.
Jezus staat op in hen.

Geluk gewenst, jullie allemaal.
Hij zegt het ook tegen ons.
En we horen in zijn woorden de woorden van de profeet Jesaja terug.

‘Jij zult leven
en ruimschoots te eten hebben.
Je zult genieten van een overvloedig maal.’

Als teken daarvan delen we straks het brood van de liefde
en de wijn van de vreugde.
En wensen elkaar vrede toe.
We zeggen, hoe je er ook bij zit,
met alles wat jou tekent, overkomt en overkomen is,
je mag er zijn,
je weerspiegelt iets van zijn gelaat.
En je bent niet alleen.
Er zijn zoveel mensen om jou heen die zijn als jij.

Met het vieren van de maaltijd zeggen we ook tegen elkaar: hou vol.
Vertrouw op de weg van de Eeuwige, die Jezus is gegaan.
En we zeggen, hoe gek het ook klinkt,
alvast gefeliciteerd.

Moge het zo zijn.

Zingen: 'Behoed mij, o God', 'Behüte mich, Gott (*Taizé*)

Mededelingen, collecten en orgelmuziek (*lessenaar*)

Gedachtenis Christiaan Warner: afgesloten met 'Er is een land van
louer licht', lies 753, couplet 1, 2, 3 en 6

Voorbeden: 'Groter dan ons hart' (*lessenaar*)

Tafelgebed (*Martin*) (*tafel*)

Onze Vader (*gezongen*): lied 369 b

Vredegroet (*tafel*)

- V. De vrede van God zij altijd met u
A. En met uw geest
V. Wij wisselen een teken van vrede uit.

Brood en wijn delen (*Martin, Hanna, diakenen*)

We gaan rond met het brood van de liefde en de wijn van de vreugde.

Dankgebed (*Martin*) (*tafel*)

Slotlied: 'Wat vrolijk over U geschreven staat', lied 324

Zegen (*tafel*) (*Hanna*)

Gelukkig zij die anderen tot hun recht laten komen.

Gelukkig zij die open en lief zijn.

Gelukkig zij die elkaar bewaren, troosten, voorthelpen en dragen.

De Eeuwige zegene u en behoede u.

De Eeuwige doe haar aangezicht over u lichten
en zij u genadig.

De Eeuwige verheffe zijn aangezicht over u
en geve u vrede.

Amen (gezongen)

Orgelspel

Ontmoeting met koffie en thee